

SZŐLŐBEN.

(Ezelőt: „Egy év a szőlőben.“)

Havi folyóirat szőlősgazdák számára.

Megjelenik minden hó 28-án

Előfizetési díj. Egész évre 2 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

CSOMOR KÁLMÁN.

Tarthatatlan állapot.

Mikor a műborgyártást tiltó miniszteri rendelet életbe lépett: föllélekztünk; azt hittük, hogy most már költséges szőlőszetünk és fáradságunk után egykor tisztos polgári hasznot élvezünk.

Oh szerencsétlen szőlőszet! mi vár reád, ha az be nem következik!?

Mivé lesznek azok a százezer munkás kezek és szőlősgazdák: *akiknek az egyedüli megélhetésük a szőlőszet? . . .*

A munkás kezek, azok más téren majd csak találnak foglalkozást, de a szőlősgazda, akinek mindene, vagyona, jövője a szőlőszet, — aki a filloxera nagy csapása után nagy keservesen maga utolsó erejéből, vagy az állam által nyújtott segélylyel az agrár kölcsönnel ujitotta fel szőlőjét: mivé lesz, ha a valódi boroknak a pancsok, az olcsó olasz borok oly elviselhetetlen tarthatatlan konkurencziát csinálnak?

Mikor a borpancsolók üldözése kezdetét vette azt hittük: *a megváltás órája bekövetkezett!*

A legjobbat hittük, reméltük, s ime kezd a parázs hamuval borittatni, kezd minden a régi kerékvágásba vissza esni.

Mikor a borpancsolókat üldözni megkezdették: a bor üzlet egy kis lendületet vett; s ime rövid pár hónap: és a *borüzlet a régi kerékvágásba esett vissza.*

Számtalan panaszos levél erkezik hozzánk, melyben elkeseredetten panaszzoltatik el, hogy a költségesen előállított valódi tiszta borok, *kereset nélkül hevernek a pinczében.*

Vevő nem jelentkezik. Hiszen azóta szüret nem volt! hát honnét kerül elő a közönség által elfogyasztott nagy mennyiségű bor?

Hogy lehet az, hogy szép tiszta színű fehér borok 12—13 frtjával árultatnak a nagykereskedők által?

Hiszen a tőke termése ily ár mellett kárral, nem pedig haszonnal állítatik elő! . . .

Honnan kerül elő az elfogyasztott roppant mennyiség? . . .

Azt tapasztaljuk, hogy az alkalmazásban levő vegyvizsgálat nem felel meg a hozzá fűzött reményeknek; vagy a műbor készítés oly tökéletes fokra fejlődött, hogy a vegyvizsgálat vele szemben tehetetlen: s mi szőlészek ki vagyunk szolgáltatva eme bűnös manipulációknak.

Tudunk esetet, ahol két hiv. vegyvizsgáló-bizottság egy és ugyanazon borról, két egymással ellentétes bírálatot hozott. Tudunk esetet, hogy a borkereskedő kéz alatt maga bevallotta, hogy *bora műbor*, s ime a vizsgálat azt jelentette ki, hogy: *a vizsgálat alatt levő borhoz még a gyanu sem fér.*

Mi ennek a következménye? az, hogy a borellenőrző bizottságok bele fáradnak, s megy minden a régi kerékvágásban.

Ezzel a rettenetes kalamitással szemben a szőlősgazda tehetetlenül áll, s ki van téve a kétségbeesésnek.

Mi lesz ennek a jövője? Hová vezet ez? . . .

Itt az egyesek saját érdekükben nem tehetnek egyebet, minthogy kétségbeesésüknek hangos szavakban adnak kifejezést.

Nem tehetnek egyebet, mint kétségbeesve kiáltoznak fel az ország sorsát intézők felé; kérnek és könyörögnek, hogy találjonak utat és módot arra, hogy a csurdultig telt pohár eltávolitassék.

A magas kormány, és az intézők kötelessége a rettentő helyzetet mérlegelni; és keresni utat és módot, hogy százezrek jövője: a kétségbeeséstől a nyomortól megmentessék.

A szőlészek már eddig megtették kötelességüket; a szőlők felujtását bámulatos szorgalommal és fényes eredménynyel megkezdették. Az elpusztult szőlőhegyek kezdenek újból diszleni; a kormány atyai kötelessége most már megtenni azt, hogy a szép fejlődésnek indult szőlőszet tovább fejlesztessek, és százezrek becsületes bámulatos fáradságos munkája után: megtalálják a tisztességes megélhetést.

A zöldojtás.

Irta: Lácza y László.

Micsoda Isten áldása, hogy a mi klimánk a zöldojtás műveletét megtűri! És minő baja az a francziáknak, hogy velünk e téren nem versenyezhetnek, mert talajukra az oltás időszakában a nap sugarai perzselően tüznek. Így ők a fás oltásra vannak utalva, melynél száz megfogant oltvány közül 10—30 válik be jónak. S innen ered a jó fás ojtvány drágasága. A zöldojtvány azt lehet mondani valamennyi jó. Mert ha befogonik, még azon az éven erős ágat hajt, s így a forrasztás tökéletesen végbe megy. És a következő év tavaszán a ledöntött oltványok már termést, az anyatókétől elválasztott és külön kiültetett oltványok pedig erős hajtást eresztenek, ha jól kezelik őket. Mert itt az oltvány már nem küzdöködik a forrasztás hiányainak kiépítésével, de egyenesen a gyökérfejlésztésre fordíthatja erejét, a gyökerekből feláramló nedvek pedig szabadon jutnak fel a levelek képzésére, s ezek viszont zavartalanul küldhetik vissza a gyökerekhez azon tápláló anyagokat, amelyeket a napfény segítségével a légkörből kivonták.

Nekünk tehát nagy okunk van arra, hogy az Uristen ezen kedvezését — okos eljárással hasznunkra fordítsuk. És miután minden befogant zöldojtvány jó, arra törekedjünk, hogy mentől több foganás legyen. És a megfogant ojtványokat aztán úgy gondozzuk, hogy azok erős ágat eresszenek és ősze beérjenek. — Ennyi a zöldojtás sikerének a titka.

Befogan a zöldojtvány, ha a következő katekizmust követjük.

1. Legyen a nemes ojtógally üde, s már eléggé szilárd arra, hogy a nap heve által ei ne sorvasztassék, de nem túl kemény és elfásodott.

2. Elkötő anyagul használjunk lapos gummiszalagot, amely ruganyosságánál fogva szorosan egyesíti az ojtógallyat az alannyal akkor is, midőn a nemes ág még nem veszi fel az alany nedveit, és így térfogatában veszít. Ilyenkor a pamutfonál meglazul és széljárás idején sok ojtvány meginog és kimozdul. — Foganás után pedig a gummi már veszti ruganyosságát, s mint korhadt anyag szabadon engedi az ojtvány hizását a nélkül, hogy leoldani kellenék. A pamut ledolgoztatása, a gummival való könnyebb elkötés, és kivált a nagyobb eredési százalék bőven kárpótolja a gummiszalag árát.

3. A metszlapok készítésénél szigoruan ügyeljünk arra, hogy a kés — minden vágás után szárazra töröltessék. A munkás ezt úgy megszokja, hogy nem is tud vágni a nélkül, hogy a kest terdéhez ne simitáná. A nedves kés pengéje teketés levet ereszt, mely a vasnak feloldása miatt jön létre, és a vasoxid mérgeként hat a növény átmet-szett sejt edényeire.

4. Ne kössük az ojtványt tulságos szorosan. A gummi ruganyos-sága elég jó szorít enyhebb kötésben is. Kivált májusban, a gyengébb és nedvdus hajtásoknál kell arra szigoruan ügyelni. A tulszoros kötés gátolja a nedvaram közlekedését, és szerte-zúzza a növény edényrend-szerét; s így az ojtvány leszárad.

5. Nagyon hűvös és nagyon meleg időben tartózkodjunk az ol-

Hogy lehet az, hogy szép tiszta színű fehér borok 12—13 frtjával árultatnak a nagykereskedők által?

Hiszen a tőke termése ily ár mellett kárral, nem pedig haszonnal állítatik elő! . . .

Honnan kerül elő az elfogyasztott roppant mennyiség? . . .

Azt tapasztaljuk, hogy az alkalmazásban levő vegyvizsgálat nem felel meg a hozzá fűzött reményeknek; vagy a műbor készítés oly tökéletes fokra fejlődött, hogy a vegyvizsgálat vele szemben tehetetlen: s mi szőlészek ki vagyunk szolgáltatva eme bűnös manipulációknak.

Tudunk esetet, ahol két hiv. vegyvizsgáló-bizottság egy és ugyanazon borról, két egymással ellentétes bírálatot hozott. Tudunk esetet, hogy a borkereskedő kéz alatt maga bevallotta, hogy *borra műbor*, s ime a vizsgálat azt jelentette ki, hogy: *a vizsgálat alatt levő borhoz még a gyamu sem fér.*

Mi ennek a következménye? az, hogy a borellenőrző bizottságok bele fárradnak, s megy minden a régi kerékvágásban.

Ezzel a rettenetes kalamitással szemben a szőlősgazda tehetetlenül áll, s ki van téve a kétségbeesésnek.

Mi lesz ennek a jövője? Hová vezet ez? . . .

Itt az egyesek saját érdekükben nem tehetnek egyebet, minthogy kétségbeesésüknek hangos szavakban adnak kifejezést.

Nem tehetnek egyebet, mint kétségbeesve kiáltoznak fel az ország sorsát intézők felé; kérnek és könyörögnek, hogy találjonak utat és módot arra, hogy a csurdultig telt pohár eltávolitassék.

A magas kormány, és az intézők kötelessége a rettentő helyzetet mérlegelni; és keresni utat és módot, hogy százezrek jövője: a kétségbeeséstől a nyomortól megmentessék.

A szőlészek már eddig megtették kötelességüket; a szőlők felujtását bámulatos szorgalommal és fényes eredménnyel megkezdették. Az elpusztult szőlőhegyek kezdenek újból diszleni; a kormány atyai kötelessége most már megtenni azt, hogy a szép fejlődésnek indult szőlőszet tovább fejlesztessék, és százezrek becsületes bámulatos fáradságos munkája után: megtalálják a tisztességes megélhetést.

A zöldojtás.

Irta: Lácza y László.

Micsoda Isten áldása, hogy a mi klimánk a zöldojtás műveletét megtűri! És minő baja az a francziáknak, hogy velünk e téren nem versenyezhetnek, mert talajukra az oltás időszakában a nap sugarai perzselően tüznek. Így ők a fás oltásra vannak utalva, melynél száz megfogant oltvány közül 10—30 válik be jónak. S innen ered a jó fás ojtvány drágasága. A zöldojtvány azt lehet mondani valamennyi jó. Mert ha befogonik, még azon az éven erős ágat hajt, s így a forrasztás tökéletesen végbe megy. És a következő év tavaszán a ledöntött oltványok már termést, az anyatókétől elválasztott és külön kiültetett oltványok pedig erős hajtást eresztenek, ha jól kezelik őket. Mert itt az oltvány már nem küzdök a forrasztás hiányainak kiépítésével, de egyenesen a gyökérfejlésére fordíthatja erejét, a gyökerekből feláramló nedvek pedig szabadon jutnak fel a levelek képzésére, s ezek viszont zavartalanul küldhetik vissza a gyökerekhez azon tápláló anyagokat, amelyeket a napfény segítségével a légkörből kivonták.

Nekünk tehát nagy okunk van arra, hogy az Uristen ezen kedvezését — okos eljárással hasznunkra fordítsuk. És miután minden befogant zöldojtvány jó, arra törekedjünk, hogy mentől több foganás legyen. És a megfogant ojtványokat aztán úgy gondozzuk, hogy azok erős ágat eresszenek és ősze beérjenek. — Ennyi a zöldojtás sikerének a titka.

Befogan a zöldojtvány, ha a következő katekizmust követjük.

1. Legyen a nemes ojtógally üde, s már eléggé szilárd arra, hogy a nap heve által el ne sorvasztassék, de nem túl kemény és elfásodott.

2. Elkötő anyagul használjunk lapos gummiszalagot, amely ruganyosságánál fogva szorosan egyesíti az ojtógallyat az alannyal akkor is, midőn a nemes ág még nem veszi fel az alany nedveit, és így térfogatában veszít. Ilyenkor a pamutfonál meglazul és széljárás idején sok ojtvány meginog és kimozdul. — Foganás után pedig a gummi már veszti ruganyosságát, s mint korhadt anyag szabadon engedi az ojtvány hizását a nélkül, hogy leoldani kellenék. A pamut ledolgoztatása, a gummival való könnyebb elkötés, és kivált a nagyobb eredési százalék bőven kárpótolja a gummiszalag árát.

3. A metszlapok készítésénél szigoruan ügyeljünk arra, hogy a kés — minden vágás után szárazra töröltessék. A munkás ezt úgy megszokja, hogy nem is tud vágni a nélkül, hogy a kest terdéhez ne simitana. A nedves kés pengéje teketés levet ereszt, mely a vasnak feloldása miatt jön létre, és a vasoxid méregként hat a növény átmet-szett sejt edényeire.

4. Ne kössük az ojtványt tulságos szorosan. A gummi ruganyos-sága elég jó szorít enyhebb kötésben is. Kivált májusban, a gyengébb és nedvdus hajtásoknál kell arra szigoruan ügyelni. A tulszoros kötés gátolja a nedvaram közlekedését, és szerte-zúzza a növény edényrend-szerét; s így az ojtvány leszárad.

5. Nagyon hűvös és nagyon meleg időben tartózkodjunk az ol-

tástól. Aki kicsiben dolgozik, ezt megteheti s más munkát végeztethet ojtóival. A nagy termelő kénytelen viselni kárát a hiányos eredésnek, ha munkáit foglalkoztatni nem tudja. Ugy a hideg, mint a perzselő nap káros hatással van a foganásra. Előbbi azért, mert a nedváram közlekedését lassítja, utóbbi azért, mert lehervasztja az ojtványt, mielőtt az megkezdhetné a nedvfelszívó éltető munkáját. — Aki pamutfonalat használ, esős időjáráskor se ojtson, mert a nemes ojtógally visszahanyatlása miatt okvetlen meglazuló kötés, az esőcseppnek utat enged a metszlapok közzé, és az így felhigitott növénynedv kicsorog, alkalmatlanná válik a forrasztásra. — Gummiszalaggal esős meleg időben is olthatunk. Én legalább kárát nem tapasztaltam.

6. Ügyeljünk a nemes ojtógally üdeségére. Legjobb ha saját szőlőnkben találjuk az ojtógallyt s így ágról-ágra ojtunk. Aki más vidékről szerzi be azt, igyekezzék a lemetszéstől számított 48 órán belül az ojtást elvégezni. De a szállítás ideje alatt az ojtógally minden levélzetével és kacsáival ellátva legyen, mert így — egy halomban — nedvesen hordozva — a nemes ágnál a visszahanyatlás nem áll be oly korán, mintha azt kacsái és leveleitől megfosztjuk.

7. Ojtás után szorgosan tisztogassuk le a vad alany előtörő ujhajtásait, hogy így a nedváramnak felfelé törő feszítő ereje, az ojtógally rügyét vagy lankadó anyahajtását serkentse életre, és tovább növekedésre.

Ezek volnának az általános érvényű főszabályok. Vita tárgyát képezni: vajon a foganás sikere szempontjából, a vad alanyon rajta kell-e hagynunk a leveleket avagy nem?

Tudjuk, hogy a levél a növény leglényegesebb éltető szerve; mert általa szerzi be a nap sugarai segítségével azon légköri elemeket, melyek az ő egész állományának felépítésére szolgálnak, a talajbeli ásványi tápálló erő feldolgozása útján. — Egészen indokoltnak látszik tehát az a következtetés, hogy a levélzet által istápoltt anyaszár, esonkítatlan erejével hatályosabban dolgozik a nedváram elhelyezése körül is, tehát érélyesebben keltheti életre az ojtványt.

A levélnek ez a nagyfontosságú élettani szereplése, kapcsolatban a beillesztett ojtvány életre serkentésével: behatóbb elemzést és vizsgálatot igényel.

És midőn láttam, hogy a széljárás által mozgatott levelek a karóhoz kikötött — már szépen megeredt ojtványaimat több ízben megtizedelték, vihar esetén pedig elpusztították, tanulmány tárgyává tettem e levelezés kérdését, és kísérletezéseim sikere azoknak táborába terelt engemet is, kik az anyaszárnak levélzetét az *ojtógally megfogására* szükségesnek és előnyösnek nem tartják. Más kérdés az, vajon e levelek szükségesek-e az alany szárának beérlelésére, megfásodására. Itt csak az ojtvány *megfogásáról* van még szó.

Kísérleteim azt mutatták, hogy a minden levelétől megfosztott tiz szál ojtvány tőke több ojtványt birt életre kelteni, mint a közvetlen mellette lévő hasonerejű, s ugyancsak tiz ojtvánnyal birkózott tőke összes levélzetének birtokában. Ismételt kísérleteim hasonló *eredménye* aztán arra serkentett, hogy annak a jelenségnek okát a növény életműködésének szabályaiban találjam fel.

Első kérdés gyanánt tolt elömbé, hogy mi okozza tehát az ojtvány s általában a rügy életrre kelését? Mi más, mint a feltoluló nedv feszítő ereje. A végből, hogy ez létrejöhessen, a levélzetnek semmi szerepe nincsen. Mert rügyfakadáskor a fákön nincs levél, s mégis kifeszlenek a rügyek. Vagy helyezünk el egy lemetszett tavalyi venyigét rügyestől a rendes földbe, s a talajnedvből vett beszívargás utján fakadásra kerül, sőt egy pohár vízbe állított venyige is kibomlasztja rügyeit.

Látjuk tehát, hogy az ojtvány megfogásánál az alany levélzetének szerepe nincs. Vagyis, hogy a rügy kibomlását a gyökérzetből felfelé áramló, vagy a növényrészben beraktározott és a külső nedveség által istápoit nedvszívargás feszítő ereje eszközli.

Ha tehát azt látjuk, hogy a levélzet meghagyása nem segíti elő a fogonást, sőt a megfogant ojtványok megtizedelésének eszközlője széljárás idején, felmerül a kérdés: vajon nem okosabb dolog-e, ha már az ojtáskor leszedjük az alany leveleit?

Hát ez attól függ, minő rendszert követünk az ojtványnak beérlése dolgában.

Ha ojtványainkat úgy kezeljük, amint az — fájdalom — ma még országszerte divatban van, hogy a beojtott ojtvány a saját karójához lesz visszakötve, mely eljárás szerint a megeredt ojtványnak nincs elegendő tere a fejlődésre, lombjainak fejlesztésére, hol a karó végénél az már tovább nem nőhet, de kitéve viharoknak, szélnek — új növései elsatnyulnak: egészen természetes, hogy az alany anyaleveleinek hiánya megbosszulja magát. Mert a levél a növény életműködéseinek műhelye, az építi ki a növény testállományát, az fejleszti be a törzset s ez innen van, hogy a *kövér lombozattal bíró zöldojtványok őszre be nem érnek, zölden maradnak, vagy csekély megbarnulásuk is érellen szövetrendszert takar*. Ezen kezelési módszer mellett tehát a vadszáron lévő levélzetnek meghagyása nélkülözhetlen.

Ugyde ha oly eljárást követünk, amelynek utján a törzs beérlésére szükséges leveleket megmentjük magán az ojtványnak nemes részein, akkor a vadlevelekre szükségünk nincsen, s akkor elkerülhetjük kárait a nélkül, hogy előnyeikre reászorulnánk.

És ez a **lombnevelés elmélete**, melyre gazdatársaim figyelmét két évvel ezelőtt felhívtam, s amely ma már buzgó követőkre talál.

Ez pedig abban áll, hogy a megmaradt zöldojtványt, midőn már jól összeforradt, és erős növésnek indul, lebontjuk karójától és a föld felszínén sormentén végig fektetve: külön karóhoz kötözzük ki oly módon, hogy az ojtvány nyaka a karó tövéhez kerüljön, hogy így a megindult ojtványnak alkalmat adjunk **kü l ö n l é g k ö r b e n** — egész karómagasságig *fejlődni*, gondos kötözés mellett. Így a leveleitől megfosztott, s oldalhajtásaitól gondosan tisztogatott alanyvessző, mintegy fatörzsszé válik, melyet a nemes ojtvány dus lombozata táplál, hizlal és őszre teljesen beérlel. A táplálásnak ezen összes folyamata pedig a nemes ág levélzete által az ojtás sebhelyeinek utján át végeztetvén, egészen természetes, hogy ezek a sebhelyek teljesen behegesztetnek, s a forradás tökéletesen kiképződik. Sőt az erőteljes hajtásokon az alsó

rügyek megtermékenyítettnek, és eldöntés esetén jövőre már termést adnak.

A lombnevelési rendszer alkalmazása körül azonban én kísérletezésemet tovább folytattam, még pedig teljes sikerrel. Ugyanis a karótól leoldott, eredésnek indult ojtványok alanyvesszőit egész hosszúságukban föld alá bujtattam azon zöld állapotban; s a tapasztalat arra tanított, hogy a rügyek hónaljából, a talajban előtörő gyökerek segítségével vannak az ojtvány növekedésének, fejlődésének, és az *alanyvessző* beérlelését siettetik. Ez pedig megbecsülhetlen előny, mert először, már az oltás évében gyökeres ojtványokra teszünk szert, másodszer: mert az oldalhajtások kitördelésének folytonos gondjától menekülünk; harmadszer: a jégveréstől óvjuk meg a föld alá bujtott vesszőt; s az alanyvessző már az oltás évében elfoglalván a földben rendeltetésének helyét, gyökér szerkezetté válik, s teljesen kiérlelve, nincs kitéve többé a rothadásnak s elpusztulásnak.

Az Országos Gazdasági Egyesület által tavaly rendezett szőlészeti tanulmányi kirándulás, ezen jelenségek megfigyelése után tartott értekezletében kimondotta, hogy ezen tapasztalati igazság teljes kipróbálása és végérvényes megállapítása okából, ezen zöld-gyökereztetési módszert, az ország más hegyvidékein is kísérletezések tárgyává kell tenni.

Ha tehát valakinek egy tőkén van négy darab befogant ojtványa, próbaként fektessen le kettőt a föld felszínén, a másik kettőt pedig bujtassa 15—20 centiméter mélyen a föld alá, s az ojtványtőke nyakát mind a két esetben kösse ki egy-egy karóhoz, (szükségből két-három ojtvány is lehet egy karónál, ha egyforma hosszúak az ojtványok) s tapasztalni fogja, hogy a föld alá bujtott vesszők korábban fognak barnulni és beérni, és átmérőjük összfel vastagabb, erőteljesebb lesz, mint a felszínen hagyott testvér vesszőké.

Ide kell jegyezni, hogy a hivatalos szőlőszet ezt a zöld gyökereztetési eljárást ma napság még elfogadni, sőt helyeselni sem akarja. Annál szükségesebb annak kipróbálása az ország többi hegyi vidékein is. Mert a bölcs természet azon iskola mester, melynek tanításait leczáfolni nem lehet. S bizony sokszor látjuk, hogy ami egyik vidéken beválik, a másikon ugyanaz beválni nem akar. Nekem az a feltevésem, hogy itt növény élettani elvekkal állván szemben, ez az eljárás vagy minden viszonyok között, — vagy sehol — sem fog érvényesülni. De hát ez is csak feltevés. Döntsönek tehát a kísérletek.

Arról felesleges szólanom, hogy zöldojtásainkat, melyik gyakorlati rendszer szerint végezzük. E részben már megállapodott nézetek vannak. Amelyik oltásmód az alanyt és nemes galyat a háncsbeli érintkezés minden pontján tehát sebhelyek hagyása nélkül körül forrasztja, az: *tökéletes oltás*.

Amelyik sebhelyeket hagy, — az sem rossz — de *tökéletlen oltás*. Mert a nyitott sebrészek esetleg áthizlaltatnak a következő években, s akkor az ojtvány tökéletessé válik. Bizonyára előnyösebb, ha mindjárt törekszünk a tökéletességre, és nem várjuk azt, az esélyektől.

Ezért tartom én a zöldojtás két nemét az *egyszerű párosítást* és az általam forgalomba hozott *fordított nyergezést* — a legtökéletesebb

zöldajtási módszereknek. Ez utóbbit még különösebben azért, mert az eredési százalék ennél nagyobb, s mert a tőkenyak képződése szabályosabb. De ezen oltásnemek egyikét sem lehet pamutfonállal rögzíteni, mert a metszés síklapjai mindkettőnél rövidek, s így csak gummi szalaggal kapcsolhatók össze oly szorosán, hogy a nemes galy lankadásakor se tágulhassanak meg. — De azért túl feszes gummi szalagot még se alkalmazzunk, mert agyon szorítja az ojtást, s mert drága. Legcélyszerűbb a Schottola Ernő (Budapest, Andrásy-utca 2. sz. a.) által forgalomba hozott 10—12 centiméter hosszú szalag, melynek minden kilogrammjában 4—5000 drb. van, s így 4—5 drb. kerül egy krajczárba.

Egymást a zöldajtásról.

A zöldajtás mindinkább kezd tért hódítani. S ma-holnap oda jutunk, hogy a zöldajtás a kézben eszközlött fásojtást egészen kiszorítja.

Mindinkább világos lesz előttünk az, hogy a zöldajtás olcsóbb is és teljesen jó.

Oly eredményeket érünk el vele, melyekre még a legvérmesebb feltevésekben sem számítottunk.

Egy példát mondok el.

Ez évben május hó 4-én ültettem ki 7000 darab sima zöldajtványt, és abból csak 21 szál maradt el; a többi május hó 24-én már kihajtott.

Hát lehet-e, szabad-e ennél fényesebb eredményre még számítani is?! Van-e a világnak gyökeres ojtványa, vagy van-e gyökeres vad vagy európai vesszeje, melynél nagyobb eredményt lehetne elérni?

No kedves szőlész cimborám, ha még ennél is többet akarsz, nagyobb eredmény elérésen törekszel: megérdemled, hogy fizess meg az okoskodásod árát.

Mert hát tudni kell, hogy annak, miszerint a 21 szál elmaradt: *szintén meg volt a maga oka*. Mert ezek mindegyike magában hordozta az elmaradás okát.

És ezek is csak azért nem eredtek meg, mivel *nem eredhettek meg*.

A következtetés a tanulság az, hogy minden egyes sima zöldajtásnak ha jó elbánásban részesült, meg kell erednie.

Ha most már figyelembe vesszük, hogy mily kevésbe kerül a zöldajtás előállítás, és hogy mily könnyű annak készítése, és hogy annak készítését mily könnyen lehet elsajátítani, és hogy mily hosszú idő áll rendelkezésünkre a zöldajtás készítésénél, egész bátran elmondhatjuk, hogy a szőlőszet kérdésének jövője: a zöldajtás készítésével meg van oldva.

De ha még figyelembe vesszük, hogy az ojtvány szőlő az európai szőlőben mértén mily nagy termést ad, egész megnyugvással vesszük fel a filloxerával a harcot, s az évekkel ezelőtt nagy megoldásnak látszó szőlőszet kérdése: egész kicsinnyé zsugorodik össze; s egész bátran jelenthetjük ki, „*hogy nem volt szőlőszetünk ha nem lesz!*”

Most már annak elmondásával tartozom, hogy miként értem én el a fennebb vázolt rendkívüli fényes sikert.

Először szólanunk kellene a zöldojtás kiviteléről. De hát annak eldöntését, hogy melyik nemesítési eljárás a célhoz vezető, azaz melyik ad nagyobb sikert, nagyobb eredményt: *itt ezuttal nem teszem vita-tárgyává.*

E felett még folyik a harc. Nagyon okos dolog, hogy folyik. Dicséretet érdemelnek azok, akik a harctéren részt vesznek. Az idő ebben is meg fogja jelölni a leghelyesebb utat, s a küzdelem leszúri a megállapodást; és 5—6 év múlva itt is egy megdönthetlen célhozvezető sikeres eljárás fog megállapitani.

Ismétlem, hogy hasznos munkát végeznek azok, akik küzdenek és a legjobb megállapodás kicsucsosodását elérni segítik.

Éppen azért állást egyik mellett sem foglalunk.

A baranyai zöldojtás ahol a bütyök a bütyökkel találkozott: *volt az első számottevő eljárás.* Így ojtottunk, és ezen eljárással élő és jól termőszőlőket telepítettünk.

Ennek hátránya volt azonban a magasnyaku tőke, és az, hogy a tőke nemes részei a földbe jutván: *gyökereket vertek.*

Ha a nemes gyökereket el nem távolítottuk: *a tő arról élt, és az elsatnyult.*

A nemes gyökerek évenkénti eltávolításával: látható visszaesés jelentkezett a tőkék hajtásain.

Tehát a kezdetben ezen jónak tekintett nemesítési módozat, a felmerült hátrányokkal szembe, ma már, midőn jobb nemesítési ellárásunk van: *általánosságban túl élte magát.* S manapság ezen módozattal csak ritka esetben csakis akkor lehet sikerrel és czélszerűen foglalkozni, ha a nemesítésben használandó nemes gally egészen rövid izületű; s ha az izület távolság nem nagyobb 7—8 c. méternél.

Mert meg kell jegyezni, hogy némely európai fajok rövid izületűek. Ilyenek *a kövidarka, sok esetben a kadarka s. a. t. . .*

Ezen eljárás helyett a Czeiner-féle zöldojtás fogadtatott el, mely a hosszú izületet tetszés szerint megrövidíti azzal, hogy a nemesítéshez szükséges éket nem a bütyökön, de az izületen vágja; s így a tőke oly rövid lehet, *aminőnek azt mi akarjuk.*

De egyszersmind el van érve az is, hogy ezen eljárásnál a nemes részek nem igen, ha igen: *akkor is csekélyen vernek gyökereket.*

Tehát ez ezen a téren javítás.

Most ujabban Láczy László ajánl egy módosított nemesítési eljárást, mely szintén kizárja a hosszú tőke nyakát; szintén kizárja a nemes részek begyökeresedését, sőt tovább megy és azt akarja elérni, hogy eljárása mellett még azon a bajon is segítve legyen, hogy az alany szemben a fejezettel ne maradjon oly *felette vékony.*

Okos gondolat, helyes felfogás! Mindenesetre nagy vivmány lenne, ha az alany nyaka vastagodás tekintetében lépést tartana a tőke fejének fejlődésével.

Ha ez eléretnék: *a fejlődés, a termés hozam felettébb nagyobb lenne.*

Tehát nagy vivmány lenne.

Dicsérendő tehát Láczy László törekvése is.

Rosszul fogják fel a dolgot azok, akik azt hiszik, hogy Láczy László a Czeiner-féle nemesítés jósága ellen harczol. Oh nem. Csak fejleszteni kívánja az eddig elért sikert, a *tőke nyakának megvastagodása-és fejlődésével*.

Ezt pedig az által hiszi elérni, hogy ő az izületen eszközli a nemesítést, és ott is *fordított nyergeléssel* úgy, hogy a nemes ék, az alany hasitékába tolatván: azt *ezáltal a vastagodásra készítse*.

A jövő fogja beigazolni, hogy törekvését siker koszoruzza-e?

Manapság általánosan el van ismerve az, hogy a Czeiner-féle nemesítési eljárással egészen jól és sikeresen lehet foglalkozni, s hogy a baranyai-féle bütykös nemesítési eljárásnál határozottabban jobb.

És a tapasztalt szőlészek azt is elősmerik, hogy igen előnyös volna az, ha a tőke nyaka jobban és a tőkéhez arányosítva erősebben fejlődének, mint eddig a ripáriáknál tapasztaltuk.

Tehát minden oly eljárás és módozat, mely ez érdemben nyert életet, dicsérendő.

Ezen közbeszúrás után visszatérek cikkem elejére, mely beigazolni akarja, hogy a sima zöldojtás teljesen alkalmas az ültetésre, s hogy azzal minden utógondolat nélkül lehet telepíteni; s hogy ne fájjon a feje senkinek azért, ha gyökeres fásojtást nem ültethet; s legyen egészen nyugodt abban, hogy a sima zöldojtvány éppen akkor fog teremni, mint a gyökeres ojtvány, s hogy a forradás és így tartósság tekintetében éppen nem áll a gyökeres fásojtvány megett, sőt sok esetben előtte foglal helyet.

És továbbá elakarom sorolni azon módozatot, azon eljárást, mely a sima zöldojtványok kezelésénél és elültetésénél követendő.

Feltéve, hogy a zöldojtvány tökéletes és egészséges.

A tökéletes ojtvány az, mely 5 m. m.-nél vastagabb, legalább 50 cm. hosszú az alanya. Melyen a nemesítés elég erősen fellődött, és melynek úgy az alanya, mint a nemes része, az utóbbi legalább 4 rügyig teljesen be van érve.

Egészséges ojtvány az, melynek az alanyán semmiféle sérülések, napszúrások, laposságok nincsenek; — melyek gömbölyűek, és egyenlő érett szeműek.

Az ilyen ojtványok ősszel levél hullás után leszedendők; azonban a nemes hajtás nem vágandó vissza, csakis azon esetben szabad a nemes részt visszavágni, ha ez felette hosszú s így télre elvermelni nem lehet.

Ha mindenáron elválni kell, akkor sem szabad a megmaradt nemes résznél 35—40 c. m.-nél rövidebbnek lenni; szóval legalább 4—5 rügy maradjon rajta.

A levágott vesszők helyesen többféleképen vermelhetők el

Ásunk egy négyszögletű s legalább 2 méteres gödröt és az ojtványokat abba úgy rakjuk el, mint némely vidéken a zöldséget szokták.

Először is homokot hintenek a gödör fala mellett, s arra rakják egyenként a vesszőket úgy, hogy az alsó vége a falfelé álljon; de ne

jusson odáig, mivel az ott lévő üres tér időközött szintén homokkal kitöltendő.

Az első sor ojtványra homok jön, erre ismét egy sor ojtvány. Időközben a homokot öntözni kell.

Ha a verem tele van, a tetejére deszkát alkalmazunk, azt földdel takarjuk. De egy szelelő lyukat hagyunk rajta, melyen át a verembe juthatunk, és az elvermelt szőlővesszőket 14 naponként megöntözhethetjük.

Az ojtványnak csak oly magasan szabad rakva lenni, hogy a téli öntözés alkalmával, a nedvesség legalsó sor ojtványáig is eljusson.

Akinek pinczéje van, ott ugyanigy vermelje el az ojtványt. Ez a leghelyesebb eljárás.

Az elrakott ojtvány egész addig ne bontassék ki, míg az idő föl nem melegszik, s akkor azután kiszedendő, és ideiglenesen eloskolázandó azért, hogy az meghajtassék.

Ezt úgy kell eszközölni. Délnek fekvő jó porhanyos talajba délnek fektetve kell harántosan elrakni úgy április elseje körül. E helyen azután ápril hó vége felé, az ojtvány nemes részeinek legfelső rügyei kezdenek fejlődni. Midőn már pattogni kezdenek: állandó helyére kiültetendők, de ültetés alkalmával visszavágni nem szabad.

Hagyni kell egy pár hétig, s csakis akkor szabad visszametszeni, amikor a felső rügyek után az alsó rügyek is megindultak.

Azzal, hogy a nemes vesszőt elültetéskor vissza nem metszettük, értük el a fényes sikert, mivel a pattogó rügy a vesszőben levő nedvet fölemésztí, a vesszőt éhessé teszi, a vessző azután kénytelenítve van a nedvességet a talajból átvenni, s ezen önfentartási ösztön első lépés az életre.

Míg ha levágatik, a vesszőben levő nedv nem vétetik igénybe; a vessző tétlenül resped; s hosszabb idő kell ahhoz, hogy a talajra utalva legyen; és ezen hosszú időközön sok vessző elvesz.

Az így elültetett ojtvány azután, ha a rügyek fejlődnek, megmetszetik; a melyik időközött elszáradt, az a metszés alkalmával látható; s hogy az, még ez évben pótolható legyen; a metsző által felhuzatik. S ha vége a metszésnek, egy munkás az ilyen felhuzott vesszők helyére más ojtványt ültet: — s ezzel el van érve, a legfőbb dolog, hogy ez ültetés az első esztendőben teljesen beáll; -- mert a legnagyobb ellenségünknek sem kívánhatunk rosszabbat, mintha azt mondjuk: *ne álljon be a szőlő ültetésed!*

Egy hibás ültetés helyre hozatalára évek kelleneek.

Abonyi.

Melyik a jobb zöldojtási mód?

A szőlészek a felett vitatkoznak, hogy melyik zöldojtási eljárás vezet nagyobb sikerhez, melyik ad nagyobb perczentet?

Én ezen kérdés elébe azt teszem: *milyennek kell lenni a jó zöldojtásnak?* s mindazon kiviteli módozatot, mellyel ezt elérni lehet: *helyesnek jónak nevezem.* Mivel pedig az eddig létező módozatokban

azt el lehet érni: mindegyik eljárási módozatot *egyeulően jónak*, sőt mint alább igazolom egymást kiegészítőnek jelentem ki.

Ha a zöldojtási módozatokat, mind jól helyesen tudjuk keresztül vinni, s ha azok keresztülvitelével nem futva, de állandóan öntudatosan foglalkozunk, úgy hogy minden előforduló körülményt megfigyelünk: *akkor oly kérdések oldódnak meg előttiünk, melyek az egész zöldojtási eljárás helyes utját és titkát megvilágítják.*

Mert hát honnét van az, hogy egyes kérdések felett oly elágazók a vélemények, és oly erős viták foglalnak helyet? Holott ha a dolog mélyére látnók, meggyőződnenk, hogy azok nincsenek egymással ellentétben, sőt a teljes és helyes összes kivitel érdekében egymással szoros összeköttetésben vannak.

Onnét van, mivel a mi munkás népünk nem áll az értelmiség azon fokán, hogy mikor dolgozik: behatóbban megfigyelné az apróbb felszínre kerülő körülményeket, és azok indító okát kutatná.

Ha nem legtöbben ösztönszerűen gépiesen végeznek egyes elsajátított eljárásokat. S így végzik munkájukat.

Sőt ha tapasztalnak is valamit: nincs meg azon intelligenciájuk, hogy annak teljes ösmeretét föltárni tudnák, leírnák és világgá bocsájtánák.

Innét van azután azon eset, hogy egyik munkás véletlenül a nyomára jön a helyes útnak, és kitünő eredménnyel eszközli a zöldojtást, míg a másiknak alig van valami sikere.

Ha azután az a másik el is lesi, hogy a jobb siker társa által miként éretett el; és ha sikerül is őt eljárásban utánozni és sikert elérni, mégis ezen módja a jó eljárás közkézre jntásának oly lassu, hogy addig sok elfecsékelt idő mulik el, és sok pénz dobatik ki haszontalanul, míg az közkincscsé válik.

Aki pedig képes volna vagy képes is a felfedezett egyes fogásokat a nyilvánosságra bocsájtani: nem foglalkozik a zöldojtás kivitelével. Megelégszik azzal, hogy egyes fogásnál jó sikert tud keresztül vinni. Ezt azután munkásainak bemutatja és egész nyugodtan nézi a tovább folytatását; és a felfedezett módozat mellett sikra száll. Tisztelet a kivételnek, minden mást elítél, és egyedül üdvözítőnek saját ajánlott módozatát látja.

Pedig ha az illetők beállnának a munkások sorába, és napokon különböző időben eszközölnék a zöldojtást, hej de sok nagyon sok dolgot másként itélnének meg, és sok dolog más megoldást nyerne! . . .

Mert hát röviden szólva: azon munkás aki folytonosan zölden ojt: *az nem igen ír hirlapi cikket*; — aki pedig hirlapi cikket ír: *az meg állandóan nem dotgozik.*

Öndicséret nélkül mondvá én azok közé tartozom, akik évek óta írnak hirlapi cikkeket, és a zöldojtást a multban is és ez évben is előszeretettel készítem. Ugy hogy naponként benemesítek 100—130 db. ojtványt. Nemesítek legalább 120 fajról, különböző alanyba, minden időben; melegben, esőben, szélben s. a. t.

Én a több évi megfigyeléseimet és tapasztalataimat kívánom itt elősorolni.

A legelső eljárási módozat volt a baranyai zöldojtás, melynél a nemes gally bütyökje ékre vágva, az alany bütyökén ejtett hasitékba helyeztetett.

Eleinte ez is nehezen ment; de midőn a sikertelenség okait felfedeztem, és azokat elhárítva a helyes szabályt megtaláltam, ha valami véletlen vagy károsan ható körülmény közre nem jött: *majdnem minden darab zöldnemesítésem sikerült.*

A sikertelenség okai voltak a következők: az ék nem vágatott szabályszerűen háromszögre, — az ék illetőleg metszlap nem egy vágással metszetett, — az alanyon a bevágás rosszul vitetett keresztül, a bütyök válaszfalánál lejjebb vágatott, — a kötés túl erősen eszközöltetett, és végül az alany és a nemes gally nem választatott meg kellőképen.

Az éket úgy vágják, *ahogy jött*; pedig a főkellék, hogy az ék egy hosszúkás szabályos három oly szöveget képezzen, amely a szétnyitott hasitékba úgy beilljen, mintha az egy volna.

Ez csak egy módon érhető el; úgy, ha a nemes gallyat balkezünkbe úgy helyezzük, hogy azon rész, ahol az ék vágatik: *az a gyűrűs ujon befelé feküdjék.* Jobb kezünkbe levő éles kést ekkor a nemes gally alsó végének közepére helyezzük, kiszámítjuk, hogy mily hosszú legyen az ék: *és elvágjuk.* Tovább folytatva, a nemes gallyat megfordítjuk, és a másik oldalon szintugy, hogy ez egy teljes háromszöget képezzen, elvágjuk.

Az ilyen háromszögű ék, a hasitékba úgy beleillik, hogy köztük legkisebb hézag sincsen. Tehát lehetetlen, hogy a forradás be ne következék.

Mivel az ék metszlapja egy vágással eszközöltetett, tehát az alany száraihoz teljesen hozzá illik.

Ez egyik legfőbb tudomány a zöldojtásnál, mely a sikert felettébb nagyban biztosítja.

Az alanyon a bevágás akkép eszközölnöd, hogy az ízület közepén történik a bevágás, és nem szabad tovább haladni, mint ahol a bütyök válaszfala van. Sőt ennél előbb kell végződnie. Mert ha a vágás tovább a bütyök válaszfalán túl eszközöltetik: *akkor a hasítás az ék betolásával a válaszfalon túl reped,* és a siker ki van zárva. Ki van zárva azért, mivel a hasítás alsó részén a szélek megszikkadnak, a forrany ott nem képződik.

Ha a szabályszerű háromszög alakú ék, a hasitékba egész könnyedén betolatik: megteli az egészet, következik a kötés.

Eleinte azt hittük, hogy a kötéssel oda: kell szorítani az *alany szárnyát az ékhez,* hogy összeszorulva lévén oda forradjon.

Hát biz e felett manapság mosolygunk. Mert manapság tudjuk, hogy a kötés csak is arra való, hogy a szél vagy egyéb érintkezés a nemes gallyat ki ne verje. És arra, hogy a bekezdettt forradás után *az alany két szárnyát az ékhez tartsa,* hogy így a forradás az egész *metszlapon együttesen szabályosan képződjék.*

A kötést eleinte úgy eszközöltük, hogy alul az éknél a pamutot

erősen megszorítottuk. Ezzel azt értük el, hogy a nedvkeringést elzártuk. Nedvkeringés nélkül pedig forradás nem lehet, s ha van is oly csekély, hogy az ojtvány ha összeforr, ekkor is gyenge fejlődésű hitvány lesz. Innét volt a kevés siker, és silány ojtvány.

Felülről mint mondám a kötést lazán eszközöltük. Az eredmény az lett, hogy az alany felső részei összeszáradtak; s az egyébként is laza kötés semmit sem tartott felülről, s így lettek a girbe-görbe ojtványok.

Ma úgy járunk el, hogy a pamuttal az alany felső szárainál erős kötest teszünk, és ezzel biztosítjuk, hogy az ék fel ne csusszék; s alul a metszlapoknál, hogy úgy mondjam egyszerűen bepólyázzuk, enyhén huzzuk reá a pamutot. Így a nedvkeringés is szabad lévén, a szabályosan bele illesztett háromszögű ék rövid idő alatt beforr. Alkalmos meleg napos időben 1—2 óra alatt a forradás kezdetét veszi.

Volt azután még egy nagy baj: nem tudtuk sem az alanyon megtalálni a helyett, ahol a nemesítést eszközölni alkalmas, — sem nem tudtuk az alkalmas nemes gallyat megtalálni.

Ugy gondolkoztunk, hogy a gyenge hajtás mielőtt a forradás beállana elhervad; s ez okból jó kemény nemes gallyakat kerestünk. Persze ezen ferde felfogásunkkal a sikernek be is harangoztunk.

Az eredmény az lett, hogy a fás gally pár perc alatt összeszáradt s vége volt a sikernek.

Hasonlóképen voltunk az alanyval is.

Ott sem mertünk másba, mint a keményedő fásodó gallyba eszközölni a nemesítést. A fennebb mondott okból. Persze ezt is pár perc alatt össze szikkasztotta a nap heve, és azután elszomorodva néztük a sikertelenséget.

Sőt ha megtörtént, hogy az ilyen fásodó alanyval és nemessel eszközölt nemesítés megeredt, akkor sem volt benne köszönet. Későbbben ilyen ojtások nemes részein képződtek a függélyes csatornák, melyek közepén száradás állott be; ha a földbe került, és a száraz részhez nedveség járult: *be állt a fenésedés*, mely egy pár év alatt a tőkét átfutotta és a tőkét kiölte.

De hát akkor nem tudtuk ezeket. Manapság pedig látjuk, hogy egy jól választott nemes gally, ha az alany alkalmas helyére tétetik, és az ék valamint a kötés jól vitetik keresztül: *mily biztosan és mily gyönyörűen megered.*

Manapság oly nemes gallyat választunk, mely rugékony ugyan, de nem fás; kocsonyás minőségű ugyan de nem lankadt.

Az alanyon szintén ezen helyen eszközöljük a nemesítést, mely jól keresztül vive 1—2 óra alatt a forradást megkezdi.

Így ojtottunk biztosra, midőn a baranyai zöldojtást: a Czeiner-féle nemesítés kezdé kiszorítani.

Hát mi az a Czeiner-féle zöldojtási eljárás? Mindenben hasonlít s baranyaihoz, csak is abban tér el, hogy a baranyai zöldojtásnál a nemes bütyökén ejtetik az ék metszés: s Czeiner a nemes izületén eszközli az ékmetszést.

Ezzel azt éri el, hogy az ojtványnak nem lesz hosszú nyaka.

Ebben a törekvésben Czeinernek teljesen igaza van ; különösen ott, ahol az izületek hosszúak. Mert vannak szőlőfajok, melyek hosszú izületűek. De viszont a szőlőfajoknál az is megvan, hogy egy és ugyanazon a tőkén a vesszők izületei különböző hosszúságúak.

Példának okául, a tőkéből elétörött, különösen a sarju vesszők rövid izületűek ; míg a hajtások felső végén az izületek kinyulnak.

Most már ha hosszú izületű nemes gallyunk van : *nagyon helyén van a Czeiner-féle ojtás*, hogy az izületbe nemesítünk, és tetszés szerint rövidítjük. De ha a nemes gallyak rövid izületűek : *akkor én mindig a baranyai zöldojtásnál maradok*.

A baranyai zöldojtás természetesebben párosul ; amennyiben a bütökben lévő alkatrészek a nemes bütökben levő alkatrészekkel egyesülnek ; tehát a siker biztosabb.

A alany szárnyainak össze forradása is tökéletesebb, mivel a két bütök fölött az izületek is egyenlő vastagok. Ellenben a Czeiner-féle nemesítésnél, ha az ék a bütökkel egyenlő vastag, az izületeknél már a nemes gally lesz vastagabb ; amennyiben a Czeiner-féle nemesítésnél sokkal vastagabb gallyat használunk, mint az alany izülete.

Ha bár én, ahol az izület rövid : a Baranyai-féle zöldojtást alkalmazom, azonban a Czeiner-féle eljárást is követem. Mindenhol ott, ahol a Baranyai sikerrel nem eszközölhető.

Ezekből következtetve én a két ojtási nemet nem állítom szembe egymással, sőt egymás mellé helyezem.

S ha bár *alap-ajtásnak* a Baranyait ösmerem el, de kiegészítőnek a Czeiner-félét jelentem ki.

De hát amint a Baranyai zöldojtást nem lehet minden alkalommal sikerrel czélszerűen eszközölni, hasonlóképen mindenütt és minden alkalommal nem lehet a Czeiner-féle eljárást sem alkalmazni.

Ha egy dús ripária-portális 2—3 éves telepen akarunk zölden nemesíteni ; az alany már május vége felé oly magasra fejlődött, hogy nemesíteni lehet, mit tegyünk, ha nincs a Czeiner-féle eljáráshoz alkalmas vastag gallyunk ?

Tudvalevőleg az első használható nemes gallyak a meddő hajtások ; ezek pedig rendszerint vékonyabbak, hogy sem a Czeiner-féle nemesítésekhez alkalmasak volnának. Hát mit tegyünk ? Várjunk, míg a nemes hajtások hegyei annyira megnyulnak, hogy elég vastagok, és a rajta levő termés megkárosítása nélkül leszedhetők ? és ezalatt összetett kézzel nézzük, hogy az alany vesszőjei oly magasra felfussanak, hogy a nemesítés sikere kétesse vállják ?

Mit tegyünk addig a zöld munkásainkkal ? Pihentessük, azután levegyük a szögről akkor, mikor a rövid ojtási ideje alatt úgy is alig bírunk zöldojtót kapni, és elszalasszuk az alkalmat ; holott minél korábban eszközöljük a nemesítést, annál nagyobb a siker ?

Oh nem ! nemesítünk úgy, amint a gally megengedi. Ha másként nem, hát felcserélve. Amelyik alkalmas : azt a Czeiner-féle eljárásra, amelyik rövid izületű : azt a Baranyai ojtásmóddal nemesítjük ; és végre párosítunk.

Később azután, ha a nemes hajtások egészen kinöttek magukat : akkor azután lehet egyre-másra Czeiner-féle zöldojtást vagy párosítást alkal-

mazni minden hosszú izületű gallynál ; míg a rövid izületű nemes gallyak mindig Baranyai-féle zöldojtással eszközölhetők.

Az elmondottakból láthatók, hogy a nemesítési eljárások nem állnak egymással ellentétben, de együtt képezik a zöldojtás rendes menetét és sikeres kivételét.

A Czeiner-féle nemesítési eljárás mint mondám, a Baranyai-féle zöldojtástól annyiban tér el, hogy az ék a nemes gallynak nem a bütyökén, de az izületen vágatik ; és az izületen azért, hogy így az izület megrövidítség, és ennek következményeképen a tőke fejezete rövidebb legyen.

Egyebekben pedig az eljárás egy és azonos a Baranyai zöldojtással.

A Laczay-féle zöldojtásnak még nem vagyok teljes gyakorlatában. Most kezdem készíteni. Így tehát arról részletesen nem nyilatkozhatom. Annyit azonban már észlelek, hogy ennek az lenne a hivatása, hogy míg egyrésztől szintén alacsony fejezetű tőkét lehetne vele elérni, talán a tőke nyakának vastagodását idézné elő.

S ha ez csakugyan bekövetkeznék, és vele egyenlő eredmény lenne elérhető : nagy haladást mutatna fel.

Van még három féle zöldojtási nem. Egyik a bütyök párosítás, a másik a szemzés, a harmadik a párosítás. Ezekől jövő számban értekezem.

Ezek után még néhány gyakorlati tapasztalásaimat kívánom elmondani.

A zöldojtás legsikeresebb és legerősebb, ha az korán eszközöztetik. A később eszközölt ojtások is adnak sikert, de a beérés dolga sokszor kétes. Azért tehát csak addig tanácsos zölden nemesíteni, míg a tőke lombzatának fejlődése elég nagy. Ezért azután már júliusban csak az első napokban eszközözlendők a Baranyai és Czeiner-féle ojtások. A bütyök párosítás és szemzés azonban később is készíthető.

A zöldojtás hideg szeles időben nem ad sikert, azért azt ily időben eszközölni nem tanácsos.

Más időjárásnál még akkor is, ha az eső kissé permetez, egész bátran lehet a zöldojtást készíteni.

A legalkalmasabb idő a kissé felhős meleg idő.

Ha hideg szeles időben is akarjuk munkásainkat mégis minden áron értékesíteni, akkor az eszközölt ojtást level közé kell tenni, és az ojtás helyét a földre lehuzni ; ott lent a szél nem fújhatja ki. De ha az idő változik azonnal felszedendő, különben a földdel takarva elromlik.

A nemes gallyak sem egyenlően alkalmasak.

Több európai faj hajtásai, ha nem is fások, de a héjaikban kemények. Ezek között az első helyen áll az olasz-rizling. Az ily kemény hajú nemes gallyakkal nem célszerű a Czeiner-féle eljárás. Ezeket azután az izületben kell nemesíteni, mivel ott a magházban levő sejtek jobbára puhák, míg a kemény héjak hamar kiszikkadnak.

János gazda.

Künn a szőlőben.

Annyi dolog van már ilyenkor a szőlőben, hogy bizony iparkodni kell a gazdának, hogy mindent helyesen beosszon és öntudatosan elvégeztessen.

Most első és fődolog az, hogy a szőlők hajtásai a szél ellen megvédessenek és felköttesenek.

A kötésnél arra kell vigyázni, hogy a szőlőfürtöket a kötők benne kössék.

A kötéshez kukoricza haját, kákát és raffiát szoktak leginkább használni; néhol pedig áztatott zsuppal is kötnek.

Ezek között a legdrágábbnak látják a raffiát. Valójában pedig a legolcsóbb; amennyiben azzal a kötés a leggyorsabban történik, a s így amennyivel a raffia többbe kerül: *annyit a munkások idejében megtakarítunk.*

A második kapálás is elvégeztetvén, ha eddig nem permeteztek a peronoszpóra ellen, most már azt virágzás előtt mulhatatlanul kell eszközölni. Mivel a föllépő peronoszpóra az alsó leveleket ha tönkreteszi: nem lesz a fürtök körül lomb, amely a nagy melegekben a fürtök bogyóit a napszurás ellen védje.

Ilyenkor szoktak különösen a fiatal ültetések alanyai kihajtani. Meg kell tehát a szőlőket vizsgálni, és ahol a nemes rész elég dusan fejlődik, és az alanyvessző még is hajtásokat hoz: azokat kérérlhetetlenül jó mélyen ki kell irtani.

Az idei ültetéseket is kilehet most már a dombocskák alól takarni. De csak úgy ha már a hajtás kibujt.

Ha a szőlőben magas nyakú tőkék vannak, egy emberrel végig kell járítani, és a tőkék magas nyakát földdel fel kell töltetni azért, nehogy a nap erősen sütvén, a tőke nyakán repedések képződjenek.

Figyelemmel kell lenni arra, hogy az ékojtások nemes részei sok esetben már június hóban gyökereket hajtanak; ezt már június hó végé felé el kell távolítani, hogy így a nemes rész kizárólag az alanyra legyen utalva, és a forradás még ez év folyamán teljesen bevégeződjék.

Az ojtvány oskolákra is nagy gond fordítandó. Ha talán fűvesedni kezdene: a gyom kigyomlálendő, és a sorok köze kis kapával megkapálendő; az ormok pedig kézzel megporhanyítandók, hogy ezzel a hajtások könnyebben elé törjenek.

A zöldajtások készítése most már egészen bekövetkezett; jó lesz azzal is iparkodni, mert mindig az a szerencsés, aki előbb végezi el a zöldajtást.